

[Gade]

uge skal møde EF's miljøministre og snakke bæredygtig udvikling og så skal sige: For øvrigt vil vi ikke lave en handlingsplan i Danmark for netop landbruget, for det er økonomisk så vigtigt for os? Det synes jeg virker lidt trist, og det er altså det, jeg har fået ud af de svar, vi har fået i dag.

På denne baggrund vil jeg gerne fremsætte følgende dagsordensforslag på vegne af SF og Socialdemokratiet:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Idet Folketinget opfordrer regeringen til – som en opfølgning af »Regeringens Handlingsplan for Miljø og Udvikling« – inden udgangen af 1990 at udarbejde en handlingsplan for en bæredygtig udvikling i dansk landbrug, går Tinget over til næste punkt på dagsordenen.« (Dagsordensforslag nr. D 13).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår nu i forhandlingen.

Trøjborg (S):

At omsætte fine ord og flotte hensigtserklæringer til mere konkret handling finder jeg er den vigtigste opgave for Folketinget. Derfor er vi også medforslagsstillere til dagsordenen og medinitiativtagere til denne debat.

Vi ønsker at tage debatten om en bæredygtig udvikling af dansk landbrug. Og når vi siger en bæredygtig udvikling, mener vi en udvikling, der stopper landbrugets bidrag til ødelæggelse af drikkevandsressourcer, vandløb, søer og havet, og således en udvikling, der følger vandmiljøplanens vedtagne mål op.

Det sidste, opfyldelsen af vandmiljøplanens forudsætninger om, at landbruget skal nedsætte kvælstofudvaskningen med 127.000 t kvælstof om året, når vi langt fra; det ved vi allerede nu. Effektiv vurderingen, der kom til os den 30. januar i år, anslår, at der med en bedre udnyttelse af husdyrgødningen osv. i bedste fald kan nås en reduktion på 60.000 t, altså knap nok halvdelen af det forudsatte.

Heller ikke forudsætningen om, at kunstgødningsforbruget skal reduceres fra ca. 400.000 t kvælstof om året til 250.000 t kvælstof om året i 1989, kan opfyldes. Forbruget er vel for tiden på omkring 378.000 t kvælstof om året, og det er

da klart, at det store forbrug hænger nøje sammen med, at kvælstofgødning er billig. Det er jo den enkelte landmands dækningsbidrag, det drejer sig om, og derfor er det naturligt snarere at give lidt mere end lidt mindre kvælstofgødning. Sådan er det.

Derfor er spørgsmålet, om initiativerne og reglerne er gode nok. Er f.eks. reglerne om arealtilliggende til de store svinebesætninger tilstrækkelige? Det er et af de spørgsmål, som vi meget gerne vil stille.

Det er jo ikke en fuldstændig ligegyldig problemstilling, vi står i. Det er jo ikke sådan, at man kan sige, at nu regner vi med, at vi har nogenlunde fod på udviklingen, nu sker der ikke flere miljøødelæggelser. Vi ved notorisk, at nitratinholdet i drikkevandet stiger fra år til år. Danmarks grundvands indhold af nitrat bliver forøget. Og det er jo ikke en global debat, vi her taler om, noget om globale klimaforandringer og sådan noget. Nej, det er noget, vi selv kan gøre noget ved.

Derfor må det være rigtigt at anlægge forsigtighedsprincippet. Det er en tikkende bombe, og det vil være umuligt at rette op på skaden, hvis vi ikke gør noget. Derfor holder den argumentation, man altid møder, når man taler med landbrugskredse, jo ikke, nemlig at det her udelukkende drejer sig om, hvor meget nedsivning der er fra landbrugsarealerne. Det er vigtigt, når det er nitratinholdet, ja, men der er stadig væk nedsivning.

Men der er også andre forhold, der skal tages i betragtning, f.eks. afstrømning fra landbrugsarealerne. Vi ved alle sammen, at et vådt forår giver tilførsel af store kvælstofmængder til vore vandløb, vore søer og vore farvande. Miljøministerens igennem snart mange år pæne bøn til landbruget om frivilligt at medvirke til forbedring af vandmiljøet er ved at udvikle sig til miljøministerens og Det Radikale Venstres mareidt, for hvorfor skulle landbruget og dets organisationer tage disse miljøspørgsmål alvorligt, når landbrugsministeren som svar på mine spørgsmål her i salen i februar måned nægtede at bekræfte, at landbrugsministeren står bag målsætningen i vandmiljøplanen om at reducere kvælstofgødningsforbruget, altså kunstgødningsforbruget, til 250.000 t kvælstof om året? Det nægtede landbrugsministeren at bekræfte. Miljøministeren bekræftede det, men landbrugsministeren nægtede det, og derfor vil jeg